

İSRAİL ECZACILIĞI DEĞİŞİKLİKLERLE YÜZYÜZE*

İsrail'de kanunlara göre, sadece eczacı ilaç reçetesini hazırlayabilir ya da eczacının varlığında ehliyetli bir yardımcı eczacı reçete hazırlayabilir. Eczacının nezaretinde olsa bile başka hiçbir personel ilaçlara karışamaz. Eczanelerin işletilmesi veya eczacılara ruhsat verilmesi konusunda düzenleme yapan özerk bir yapılanma yoktur. Bunları Sağlık Bakanlığı kontrol etmektedir.

kullanılan malzemeler, kalite kontrolü, ilaçların ithal ve ihracı ile uyuşturuculara da verilmektedir. Eczanelerin ve kozmetiklerin satıldığı veya dağıtıldığı yerlerin denetimi de onların kontrolündedir. Ayrıca bu kişilerin hastane eczanelerinde mesleki faaliyetlerde bulunma hakları vardır.

Serbest Eczaneler

Yeni bir eczanenin açılması katı kurallarla sınırlıdır.

Eczanenin minimum büyüklüğü 62 m² olup, bu alan, 12 m² den az olmamak üzere majistral preparatların hazırlandığı bir laboratuvar, 18 m² den az olmamak üzere depo, 30 m² den az olmamak üzere, bugün için danışma köşesi olarak düşünülen, genel satış alanı ve geri kalan 2 m² de tuvalet olarak düşünülmüştür. Eczaneler umumi yerler olarak düşünüldüğünden eczane içinde sigara içilmesi yasaklanmıştır.

Aydınlatma, havalandırma ve klimanın yeterli olması da bu kurallara dahildir. Sabit eşyalar, teçhizat ve ilaç stoğunu da kapsayan tüm yasal gerekler, bölgesel eczacı tarafından açma ruhsatı verilmeden önce onaylanmalıdır. Bir eczacının ancak bir eczane için denetmenlik yapmasına izni verilir. İyi Eczacılık

Uygulamaları kanunlarla zorunlu hale getirilmiştir ve buna uymayan eczaneler kapatılmaktadır.

Bugün için eczanelerin dağılımına yönelik bir sınırlama yoktur. Mülkiyet üzerindeki tek sınırlama, bir doktorun, bir eczanenin sahibi veya ortağı olamayacağı şeklindedir. İki yıl öncesine kadar ilaçların perakende satışına devam ediliyordu, eczaneler arasında minimum 500 metre mesafe vardı ve sadece bir eczacının eczane sahibi olabileceği şartı vardı. Bu kanunlar değişti ve şimdi biz yeni kanunların etkilerine tanık oluyoruz. En belirgin etki hızlı bir şekilde büyük sermayeli eczanelerin açılmasıdır. Bu nedenle küçük eczanelerin varlıklarını sürdürebilmeleri tehlikeydedir ve anlaşılan o ki eğer süreç devam ederse küçük kasabalardaki eczaneler hariç küçük serbest eczaneler kaybolacaklardır. Alışveriş merkezlerinde büyük sermayeli 500 m² ye varan eczanelerin açılması ve son zamanlarda iki süpermarket zincirinde dükkan içi eczanelerin açılmaya başlanması eczacılığın değişen yüzüne eklenmiştir. Kanun değişiminden beri eczanelerin sayısının artmasının bir diğer sonucu olarak eczacılara yoğun talep oluşmuştur. Bugün açılmak istenen eczanelerin sayısını kontrol eden tek faktör yüksek

İsrail'de çalışmak isteyen eczacıların, kanuna göre bir üniversitede eczacılık eğitimi almış olması, eğer yabancı bir üniversiteden ise Sağlık Bakanlığı'nın sınavından geçmiş olması gerekmektedir. İsrail'de bulunan tek eczacılık okulunda eğitim 3,5 yıl okul ve ayrıca 6 ay bir eczanede (hastane eczanesi ve serbest eczane) pratik eğitimi içermektedir. İsrail'de mesleğin her alanında çalışan 3000 eczacı ve yaklaşık 1000 yardımcı eczacı bulunmaktadır. Kanunlara göre ilaç satışlarının yasal yükümlülüğü eczacılara aittir ve her eczanenin Sağlık Bakanlığı'nın bölge eczacıları tarafından atanan, en az iki yıllık tecrübesi olan bir denetçi eczacısı olmalıdır. Bütün eczacılar, işleri ve sağlık durumlarıyla beraber Sağlık Bakanlığına kayıt olmak zorundadır. Yasal olarak, dürüst ve namuslu olmayan eczacılar çalışamaz.

Sağlık Bakanlığı'nda Çalışan Eczacılar

Bu küçük sektör gerçekten mesleğin her alanında rol oynamasından dolayı çok büyük bir öneme sahiptir. Bu bölümün başkanı Sağlık Bakanlığı ve Genel Müdürüne karşı, Bölgesel Eczacılık Görevlisi de bu bölümün başkanına karşı sorumludur. Ruhsatlar sadece eczacı, denetmen eczacı yada eczanelere değil aynı zamanda ilaçlar, kozmetikler, klinik uygulamalar ve klinikte

maliyet ve eczacı kıtlığıdır. İlaç fiyatlarında kayda değer bir azalma olmamıştır. Çünkü çok az bir kar payı vardır. Eczanelerde satılan malların listesinde çok büyük bir artış olmuştur (bu mal listeleriyle ilgili kanun da değişmiştir) şimdi hemen hemen her şey eczanede satılmaktadır. Birçok eczane arzulanan mesleki imajı değiştirerek bu mal listelerine oyuncaklar, konfeksiyon ürünleri ve bulaşık tozları gibi kalemleri almışlardır.

Özel bir eczanenin ortalama cirosu aylık 120.000 shekel (25.000 sterlin) civarındadır. Serbest eczanelerde genellikle % 50-% 90 oranında ilaç geri kalan oranlarda da kozmetik ve sağlık malzemeleri satılmaktadır. Yeni süpermarket tipi eczanelerde ise % 15 oranında ilaç satılmaktadır. Hastalara hizmet veren eczanelerin çok daha fazla ciroları vardır. Özel sektörde çalışan bir eczacı saatte 65 shekel (haftada 500 sterlin) maaş almaktadır.

Depocular

Sadece kayıtlı depocular, yanlarında bulunan bir denetmen eczacı ile birlikte ilaç satabilirler. Toptan satışlarda kar payı üretici veya ithalatçıya göre % 5 ile % 12 arasında değişir. İlaçların % 50'si ithal edilmekte ve bunlar da ruhsat gerektirmektedir. Bazı, az ihtiyaç duyulan ilaçlar ve spesifik bazı ithal edilmeyen ilaçlar eczanelerce ithal edilebilir. Toptan dağıtım genellikle tek dağıtıcı konumunda bulunan ithalatçı ve imalatçılar tarafından günde bir iki defa yapılmakta olup teslimatlar ise birçok toptancıdan her gün yapılmaktadır.

Hastalık Fonları

Dört hastalık fonundan en büyüğü, geleneksel olarak tüm işçi sendikalarının üyelerinin mensup olduğu fondur. Küçük olanlar daha pahalıdır, fakat daha iyi hizmet verirler. Yeni Sağlık Sigorta Kanunu yürürlüğe girdiğinden beri bu fonlardaki insanların sayıları değişti çünkü bu fonlarla özel fonlar arasında fiyat bakımından bir fark yoktur. Hastalık fonlarının kendi eczaneleri olduğu gibi (açılması için gerekli yasal şartlar diğerleriyle aynıdır) aynı zamanda kendi doktorları, laboratuvarları ve bazen de hastaneleri vardır. Kendileriyle sözleşmesi olan özel serbest eczanelerde olduğu kadar, kendi eczanelerinde de reçeteler hazırlanıp verilmektedir. Bu sağlık fonlarına özel hediyeler verildiğini söylemeye gerek yoktur.

Hastane Eczacılığı

En büyük iki hastalık fonunun devlet hastaneleri ile beraber 30000 yataklı hastaneleri vardır. Bunlarda toplam 50 uzmanlık merkezi vardır. Ek olarak çok küçük 25 hastane de vardır. Diğer ülkelerde olduğu gibi hastane eczanelerindeki maaşlar özel sektördekinden daha düşüktür. Bununla birlikte hastane eczanesi eczacıya klinik alanda ve hastane çevresindeki bazı konularda alan yaratmaktadır: imalat, sitotoksiste, aşırı beslenme vs. Serbest eczanelerde olduğu gibi hastanenin denetmen eczacıları Sağlık Bakanlığı'ndan tasdikli olmalıdır ve aynı yasal koşullar hastanede yeni bir eczanenin açılmasında da geçerlidir. Yıllardır klinik eczacılığın önemi hakkında uzun süreli tartışmalar yapılmaktadır. Klinik eczacılığa karşı olmayan tartışmalarla günden güne mesafe katedilmekte ve kısa sürede Avrupalı ve Amerikalı

meslektaşlarımızın başarılarına ulaşılması umulmaktadır. Klinik eczacılık servisleri merkezlerde çoğalırken birçok hastane kendilerini yenileyerek uluslararası standartlara ulaşımlardır.

Doktorların Eczane Açması

Eczacıların bulunmadığı kırsal bölgeler dışında kanunlarla yasaklandığı için bu durum çok nadirdir. Sağlık Bakanlığı'nca o bölgede eczane açılana kadar doktora ilaç dağıtımı için ruhsat verilir.

İlaç Endüstrisi

İsrail'de fabrika kurulmasında GMP ve FDA satandartlarının arandığı modern bir ilaç endüstrisi gelişmektedir. İsrail'de bu konudaki lider çok uluslu Teva grubudur ve bu grup bugün Amerika piyasasının en büyük jenerik üreticisidir. Teva, üye şirketlerle beraber tıbbi ürünlere yönelik altı imalat sitesine sahiptir ve hem Telaviv hemde New York menkul kıymetler borsasında işlem gören bir şirkettir. Diğer ülkelerle mukayese edildiğinde, İsrail'deki kurallar eczacının fabrikadaki tüm üretim aşamalarının işleyişinden sorumlu olmasını gerektirmektedir. Kayıt işlemleri de eczacı tarafından uygulanmaktadır. Eczacı, üretici tarafından ilacın kaydı için gerekli olan şartları uygulamak veya yenilemek üzere görevlendirilir. İlaç endüstrisine ilaveten Kudüs eczacılık okulunda ve Wietzman Enstitüsünde de birçok araştırma yapılmaktadır.

İsrail Eczacılar Birliği

Bu yapı eczacıları ve eczacılığı temsil etmektedir ve ileri eğitim, sorunlar hastalık fonları ve hükümetle olan mesleğin tüm alanları ile ilgili görüşmelerden sorumludur. Birlikte, bir bilgisayar programı işlemekte ve diğer bilgisayar program şirketleri ile istenilen kaliteli iletişimi sağlamaktadır. Birliğe üye olmak, serbest eczacılığın dürüst bir şekilde işlemesi için gereklidir. Eczacılar Birliği şimdi ilaç satışlarıyla birlikte tavsiyelerde bulunulmasının ve masrafların ilaç fiyatlarına dahil edilmesinin yasal zorunluluk haline gelmesi için lobi yapmaktadır.

Eczacılığın değişimine ayak uydurmak için küçük eczaneler bir araya gelerek kooperatif grup oluşturmaya gayret etmektedirler. İlaçlarla ilgili olarak hastalık fonları daha fazla promosyon yapmaktadır. Evlere dağıtım giderek yaygınlaşırken süpermarket eczaneleri televizyon reklamlarına çıkmakta ve OTC ilaçları eskisine oranla reklamlarda daha sık görünmektedir.

Eczacılık mesleği ile ilgili kaygımız acaba uygun bir eczane dağılım yapısı içinde gerekli kontroller ve mesleki tasviyelerde bulunacak yeterli sayıda aktif eczacı bulunup bulunmayacağıdır. Bu sorunun cevabı sorumluluk içinde yapılacak bir değerlendirme ve çok geç olmadan alınacak hükümet kararlarında yatmaktadır.

İsrail'de eczacılığın karşı karşıya kaldığı sorunlar tüm dünyada karşılaşılan sorunlar olacaktır. Hiç şüphe yok ki, geleceğe giden yol, hastaya ihtiyaç duyduğu dikkat ve ilgiyi ulaştıracak olan, bilgi ve becerilerimizin kullanılmasyla oluşturulacak dikkatli bir eczane yönetimidir. •